

Deprem Zararı Gelişmişliğin Göstergesidir

08.03.2010 günü saat 04.32 'de Elazığ İli Karakoçan-Palu İlçeleri arasında 5.9 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Bölgedeki deprem etkinliği artçı sarsıntılarla sürmektedir.

08.03.2010 günü saat 04.32 'de Elazığ İli Karakoçan-Palu İlçeleri arasında 5.9 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Bölgedeki deprem etkinliği artçı sarsıntılarla sürmektedir. Depremde 51 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, çok sayıda kişi yaralanmış, önemli maddi hasar meydana gelmiştir.

Deprem bölgesinden alınan ilk bilgilere dayalı değerlendirmeler merkez üssünün Doğu Anadolu Fayının (DAF) Palu - Bingöl arasındaki bölümünde yer aldığını göstermektedir. Bu alanda, jeodinamik özellikler karmaşık bir tektonik yapının gelişmesine neden olmakta ve Doğu Anadolu Fayı tek bir çizgisellik göstermemektedir.

Bingöl-Karlıova'dan başlayan ve 580 km uzunluğu boyunca Antakya'ya doğru uzanan DAF 7 ve 7'den büyük deprem üretme potansiyeli nedeniyle üzerindeki kentsel ve kırsal yerleşimler için tarih boyunca risk faktörü olmuştur. Jeoloji bilimi bu riskin gelecekte de devam edeceğini bizlere söylemekte; başta merkezi ve yerel yönetimler olmak üzere tüm toplumu depreme daha hazırlıklı olma konusunda uyarmaktadır.

Bugün bilim ve teknoloji, depremleri engellemeyi başaramasa da önceden uygulanacak zarar azaltma politikalarıyla bir doğa olayı olan depremin afete dönüşmesinin engellenebileceğini göstermektedir.

Meydana gelen bu deprem büyüklük açısından "orta büyüklükte" olmasına karşın önemli bir can kaybı ve maddi zarara yol açmıştır. Deprem zararları öncelikle toplumsal gelişmişliğin bir ölçütüdür gerçekliğinden hareketle bu büyüklükte bir depremin yarattığı tablonun gerçek sorumlusunun öncelikle sosyo-ekonomik çarpıklıklar olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer yandan mevcut deprem yönetim sistemimizin temel kurgusunda hala zarar azaltma mekanizmalarının yer almaması, sistemin deprem sonrası afettede geçici ve kalıcı iskanı, maddi yardım ve borç erteleme gibi yara sarma ve yeniden yapılanma fonksiyonlarına odaklanması zararın artmasına neden olmaktadır.

Deprem yönetimine temel olacak stratejik bir planının bulunmadığı ülkemizde her düzeyde işbirliği ve eşgüdüm sistemin yapısal bir sorunu olarak devam etmektedir.

Genelde afet özelde deprem hafızası kaybolmuş; deprem sicili her depremde hızla kaban, Deprem Şurası, Ulusal Deprem Konseyi raporlarının Bakanlıkların tozlu raflarında unutulduğu Ülkemizde, deprem yönetiminde ivedilikle yeni bir yapılanmaya gidilmesi bir zorunluluktur.

Bu olumsuz tablonun bir daha yaşanmaması için;

- Tüm toplumu kapsayacak, kriz ve risk yönetimini bütünlüklü uygulayacak çağdaş, güçlü ve etkin bir afet yönetim sisteminin bir an önce oluşturulması,

- Gerek kurumsal gerekse mevzuat alanında dağınıklık ve yetersizliği giderecek düzenlemelerin yapılması

- Kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında jeolojik risk faktörlerine dayalı planlama anlayışını geliştirilmesi,

-Ülkemizin jeolojik gerçekliğine uygun bir deprem stratejik planının hazırlanarak devlet politikası olarak benimsenmesi,

gerektiğine inanıyoruz.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bu inançla depremde yaşamını yitiren canlarımızın acısını yüreğimizde hissediyor, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

08.03.2010